

RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

Möte med Migrationsverket den 6 maj 2022 kl. 13:00 på Skype

Närvarande från Migrationsverket: Rustem Yunusov

Närvarande från Rättstolkarna: Mirjana Kotur Hallberg, Ida Gure och Anna Lundberg.

Vi presenterar oss. Rustem har tidigare arbetat med tolkfrågor sedan 2006 och språkanalys.

Sedan 2020 har han ansvar för språktjänster, alltså språkanalys, tolkning och översättning inom Migrationsverket. Det finns också grupper för dessa frågor regionalt. Rustem är lingvist från början.

Mirjana presenterar föreningen.

Vad görs för att säkerhetsställa högsta tolkkompetens? Finns det krav på det eller ej vid utredningar, delgivning av beslut, återvändandesamtal, anknytningsutredning mm.?

Rustem: I våra nuvarande avtal gäller att förmedlingarna ska tillsätta högsta tillgängliga kompetens. Men förmedlingarna jobbar med hela samhället, inte bara Migrationsverket. Ibland finns inte RT och AT tillgängliga. Det finns många språk där det inte finns auktorisation, och det finns väldigt många krångliga beteckningar ute hos förmedlingarna. (Rättstolkarna förklarar härvid att det inte alls är krångligt, utan att det bara finns RT, AT, ST, UT och ÖT)

När det gäller komplexa samtal, framför allt asylutredningar, då försöker MiV ha högsta kompetens. Tidigare fanns direktiv om att undvika högsta tolkkompetens vid vissa samtal, men de används inte längre. Migrationsverket försöker anpassa samtalstider för att få tillgång till kvalificerad tolk, särskilt om det är ett säkerhetsrelaterat ärende. Men det är individuella bedömningar kring vilken kompetens som behövs både för tolk, handläggare och biträde.

Migrationsverket tillämpar DV:s tolktaxor.

Det finns europeiska direktiv för hur handläggare ska använda tolk. Det finns utbildningar för olika målgrupper vad gäller tolkanvändning.

Arbetet med tolkfrågor pågår hela tiden. Det är en ständig dialog med operativ personal som använder tolktjänster.

Migrationsverket försöker nu slutföra arbetet med egen tolkportal. Det är ett bokningssystem som förhoppningsvis ska finnas på plats till hösten. Leverantörerna (dvs. förmedlingarna) måste då anpassa sin verksamhet till Migrationsverket. Informationen kommer att spridas inom organisationen. Det kommer förhoppningsvis att bli smidigare. Även reklamationer kommer att hanteras där. Projektet har tittat på Kammarkollegiets portal och deras lösning finns där som en grund.

Hur ser Migrationsverket på telefontolkning?

Alla europeiska migrations- och asylmyndigheter arbetar med frågan. Före pandemin fanns redan då telefontolkning. Det handlar om effektivisering och bättre lösningar. Pandemin har också bidragit. I vissa fall har man övergått helt till telefontolkning. Början av pandemin sammanföll med MiV:s nya avtal våren 2020. Leverantörerna av platstolkar blev bekymrade eftersom det inte kom beställningar. Rustem hänvisar till UNHCR som har analyserat frågan ur tolkarnas, myndigheternas och de sökandes perspektiv. Hur ska man göra med distanstolkning?

RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

Fackorganisationer som arbetar med tolkfrågor har kontaktat MiV och frågat hur man jobbar för att skydda tolkarna mot smitta.

Numera finns det inga direktiv om hur man ska göra. Det är verksamheten som avgör om det är platstolkning eller distanstolkning. Det kan också handla om att en enhet vill ha hög kompetens men inte vill att tolken ska resa. Distanstolkning omfattar även tolkning via video.

Det kommer troligen att bli mer telefontolkning framöver, även i resten av Europa.

Rättstolkarna framför önskemål att någon med kompetens i tolkfrågor deltar i beslut om vilka ärenden som lämpar sig för distanstolkning och vilka ärenden som är mer eller mindre komplicerade och behöver olika tolkkompetens.

Hur ser Migrationsverket på arbetsmiljöfrågor? Exempel är ergonomi vid utredningar, pauser mm.

Arbetsmiljön har diskuterats inom Migrationsverket. Migrationsverket har gjort sitt bästa under pandemin för att det ska bli så bra som möjligt för alla parter. Verket har dock inget formellt ansvar för tolkarnas arbetsmiljö i och med att man ej är arbetsgivare. **Det är bäst att ta upp arbetsmiljöfrågor med förmedlingarna.** Om tolken tar kontakt med Migrationsverket direkt så kan det bli att förmedlingen vill veta vem som har mailat eller ringt och kanske till slut avslutar samarbetet med den tolken. Det kan bli repressalier och uppfattas som att man klagat. Det är jättebra att återkoppla, men man måste välja bra metoder.

Hur ser det ut med ramavtal för tolkning åt Migrationsverket i nuläget?

Migrationsverket har ett ramavtal för tolktjänster som löper till 2024. Järva Tolk & Översättning är först på avropslistan och Språkservice tvåa. När det gäller telefontolkning är Transvoice förstahandsval.

Migrationsverket har ständig dialog med Kammarkollegiet och uppmärksammar Kammarkollegiet om det finns synpunkter på någon tolk. Det händer dock inte så ofta.

Finns det någon anledning till att MiV inte ansluter sig till SIC-avtalet?

Rustem: Migrationsverket har särskilda behov och ville därför tidigare ha ett eget avtal. Inför nästa avtalsperiod kommer flera lösningar att undersökas, även Kammarkollegiets. Det finns numera en bra dialog mellan Migrationsverket och Kammarkollegiet, men tidigare var det olika synvinklar.

Hur uppkom zonindelningen för spilltidsberäkning?

Det är upphandlingsexperter som kan svara på det. Rustem kom när alla avtal redan var klara. Det finns ett ökat intresse för frågan hos Migrationsverkets regioner, som lägger stora summor på tolkkostnader. Det är flera aspekter där man säger att det kanske är bättre med distanstolk. Platstolkning ska inte avskaffas, men i den kommande portalen ska det finnas möjlighet att notera i förväg vilken restid som accepteras och inte. Vid konkreta förslag får Rättstolkarna gärna maila och så tar Rustem med detta till arbetet med nästa upphandling.

Förberedelse: Finns det möjlighet att ha som regel att ursprungsland anges redan i beställningen?

Rustem: Det är olika. När det gäller språkursprung varierar det mellan olika förmedlingars portaler, om man kan ange vilken dialekt eller ursprungsland. MiV kan också ange önskemål om speciella kompetenser, exv. HBTQ eller vana vid barnsamtal. I MiV:s nya portal är önskemålet

RÄTTSTOLKARNA

Rätt tolk för rättsväsendet är en rättstolk

att det alltid ska anges i beställningen vilken typ av franska uppdraget gäller exempelvis. Detta är dock kopplat till språket och eventuella dialekter och är inte till för tolkens förberedelse. Rättstolkarna förklarar varför det är viktigt för tolken att förbereda sig.